

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικό και Καποδιστριακό
Πανεπιστήμιο Αθηνών

II64 ΝΕΟΤΕΡΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ II

Ενότητα: Ενδεικτική Βιβλιογραφία Μαθήματος

Κώστας Γαγανάκης

Τμήμα Ιστορίας - Αρχαιολογίας

Κώστας Γαγανάκης, *Ο Πόλεμος των Λέξεων. Θρησκευτική διαμάχη και προπαγάνδα στη Γαλλία τον καιρό της Νύχτας του Αγίου Βαρθολομαίου*, Αθήνα, Νεφέλη, 2003.

R.W. Scribner, *Για το καλό των απλών ανθρώπων. Λαϊκή προπαγάνδα στη γερμανική Μεταρρύθμιση*, Αθήνα, Εκδόσεις Ξιφάρα, 2011.

Τα βιβλία και άρθρα που σημειώνονται με αστερίσκο (*) προτείνονται ως βασικά αναγνώσματα.

Lorna Abray, *The People's Reformation. Magistrates, Clergy, and Commons in Strasbourg 1500-1598*, Οξφόρδη, Blackwell, 1985

D. Bagchi, *Luther's Earliest opponents. Catholic Controversialists, 1518-1525*, Μιννέαπολη, Fortress Press, 1991.

M. Baratin & Chr. Jacob (επιμ.), *Le pouvoir des bibliothèques. La mémoire des livres en Occident*, Παρίσι, Albin Michel, 1996.

Adrianna Bakos, *Images of Kingship in Early Modern France. Louis XI in Political Thought 1560-1789*, Λονδίνο, Routledge, 1997.

R. Barnes, R. Kolb, P. Presley et al (επιμ.), *Books Have their Own Destiny*, Kirksville, Missouri, Thomas Jefferson University Press, 1998.

Frederic Baumgartner, "Le Roi de Bonté: The image of Louis XII during the French Wars of Religion", M.R.Thorp & A.J.Slavin (επιμ.), *Politics, religion and Diplomacy in Early Modern Europe*, Kirksville, Northeast Missouri State University Press, 1994.

David Bell, "Unmasking a King: The Political Uses of Popular Literature Under the French Catholic League, 1588-9", *The Sixteenth Century Journal*, XX, 3, 1989.

* Philip Benedict, "Un roi, une loi, deux fois: parameters for the history of Catholic-Reformed coexistence in France, 1555-1685", O.P. Grell & R.W. Scribner (επιμ.), *Tolerance and intolerance in the European Reformation*, Κέμπριτζ, CUP, 1996.

* _____ & G.Marnef, H. Van Nierop, M.Venard (επιμ.), *Reformation, Revolt and Civil War in France and the Netherlands, 1555-1585*, Amsterdam, Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen, 1999.

G.Berthoud (επιμ.), *Aspects de la Propagande Religieuse*, Γενεύη, Droz, 1957.

* P.Biller & A. Hudson (επιμ.), *Heresy and Literacy, 1000-1530*, Κέμπριτζ, CUP, 1994.

Peter Burke, *Οι χρήσεις των εικόνων ως ιστορικών μαρτυριών*, Αθήνα, Μεταίχμιο, 2003.

* J.H.Burns & M.Goldie (επιμ.), *The Cambridge History of Political Thought, 1450-1700*, Κέμπριτζ, CUP, 1996.

* Euan Cameron, *The European Reformation*, Οξφόρδη, Clarendon Press, 1991.

Roger Chartier, *The Cultural Uses of Print in Early Modern France*, New Jersey, Princeton University Press, 1987.

_____ (επιμ.), *The Culture of Print. Power and the Uses of Print in Early Modern Europe*, Οξφόρδη, Polity Press, 1989.

* _____, *The Order of Books. Readers, Authors, and Libraries in Europe between the Fourteenth and Eighteenth Centuries*, Οξφόρδη, Polity Press, 1994.

* Miriam Usher Chrisman, *Conflicting Visions of Reform: German Lay Propaganda Pamphlets, 1519-1530*, Humanities Press International, 1995.

* Olivier Christin, *Une révolution symbolique. L'iconoclasme huguenot et la reconstruction catholique*, Παρίσι, Editions de Minuit, 1991.

* R.G. Cole, "Pamphlet woodcuts in the communication process of Reformation Germany", στο K.C. Sessions & P.N. Bebb (επιμ.), *Pietas and Societas. New Trends in Reformation Social History*, Kirksville, Missouri, Sixteenth Century Essays and Studies, 1985.

* Denis Crouzet, *Les Guerriers de Dieu. La Violence au Temps des Troubles de Religion, vers 1525-vers 1610*, Παρίσι, Champ Vallon, 1990.

_____, *La nuit de la Saint-Barthélémy. Un rêve perdu de la Renaissance*, Παρίσι, Fayard, 1994.

* N.Z. Davis, *Society and Culture in Early Modern France*, Οξφόρδη, Polity Press, 1987.

A.G. Dickens & J.M. Tomkin, *The Reformation in Historical Thought*, Οξφόρδη, Blackwell, 1985.

* Barbara Diefendorf, "Simon Vigor: A Radical Preacher in Sixteenth-Century Paris", *The Sixteenth Century Journal*, XVIII, 3, 1987.

_____, *Beneath the Cross. Catholics and Huguenots in Sixteenth-Century Paris*, Οξφόρδη, Oxford University Press, 1991.

_____ & Carla Hesse (επιμ.), *Culture and Identity in Early Modern Europe, 1500-1800. Essays in Honour of Natalie Zemon Davis*, Ann Arbor, The University of Michigan Press, 1996.

* Mark U. Edwards jr., *Printing, Propaganda and Martin Luther*, Berkeley, University of California Press, 1994.

* Carlos M.N. Eire, *War Against the Idols. The Reformation of Worship from Erasmus to Calvin*, Κέμπριτζ, CUP, 1989.

* Elizabeth Eisenstein, *The Printing Revolution in Early Modern Europe*, Κέμπριτζ, Cambridge University Press, 1983.

* David El Kenz, *Les Bûchers du Roi. La culture protestante des martyrs (1523-1572)*, Παρίσι, Champ Vallon, 1997.

* Jacques Ellul, *Propaganda. The formation of men's attitudes*, Νέα Υόρκη, Vintage Books, 1973.

* *Flugblätter der Reformation und des Bauernkrieges*, Λειψία, Insel-Verlag Anton Kippenberg, 1976.

Jean François Gilmont, *Jean Crespin, un éditeur réformé du XVIe siècle*, Γενεύη, Droz, 1981.

* _____, *Jean Calvin et Le Livre Imprimé*, Γενεύη, Droz, 1997.

* _____, *La Réforme et le livre. L'Europe et l'imprimé (1517 – v. 1570)*, Παρίσι, Les Editions du Cerf, 1990.

* _____, *Le livre réformé au XVIe siècle*, Παρίσι, BNF, 2005.

Hans Guggisberg, Frank Lestringant, Jean-Claude Margolin (επιμ.), *La liberté de conscience (XVIe – XVIIe siècles)*, Γενεύη, Droz, 1991.

* Geneviève Guilleminot, “La polémique en 1561: Les règles du jeu”, *Le pamphlet en France au XVIe siècle*, Παρίσι, Cahiers V.L. Saulnier, 1, 1983.

* Henry Heller, *Iron and Blood. Civil Wars in Sixteenth-Century France*, Québec, McGill-Queen's University Press, 1991.

Francis Higman, *Censorship and the Sorbonne. A bibliographical study of books in French censored by the Faculty of theology of the University of Paris, 1520-1551*, Γενεύη, Droz, 1979.

_____, *Lire et Découvrir. La circulation des idées au temps de la Réforme*, Γενεύη, Droz, 1998.

* Mack P. Holt, *The French Wars of Religion, 1562-1629*, Κέμπριτζ, CUP, 1995.

Lisa Jardine & Antony Crafton, “Studied for action: How Gabriel Harvey read his Livy”, *Past and Present* 129, Νοέμβριος 1990.

* Susan Karant-Nunn, *Reformation of Ritual: Interpretation of Early Modern Germany*, Λονδίνο, Routledge, 1997.

* Donald Kelley, *The Beginning of Ideology*, Κέμπριτζ, CUP, 1981.

* _____, *François Hotman. A Revolutionary's Ordeal*, New Jersey, Princeton University Press, 1973

Robert Kingdon, *Myths About the St. Bartholomew's Day Massacres, 1572-1576*, Cambridge Mass., Harvard University Press, 1988.

* Robert Knecht, *The French Wars of Religion, 1559-1598*, Λονδίνο, Longman, 1989.

* Joseph Leo Koerner, *The Reformation of the Image*, Λονδίνο, Reaktion Books, 2004.

* Frank Lestringant, *Lumière des martyrs. Essai sur le martyre au siècle des Réformes*, Παρίσι, Honoré Champion, 2004.

* Willi Kurth (επιμ.), *The Complete Woodcuts of Albrecht Dürer*, Νέα Υόρκη, Dover Publications, 1963.

* Marshall McLuhan, *Understanding Media. The extensions of man*, Λονδίνο, Routledge, 2001.

Daniel Menager, “Le Tigre et la mission du pamphletaire”, *Le pamphlet en France au XVIe siècle, Cahiers V.L. Saulnier*, 1983.

Georges Minois, *Censure et culture sous l’Ancien Régime*, Παρίσι, Fayard, 1995.

David Nicholls, “The Social History of the French Reformation: Ideology, Confession and Culture”, *Social History*, 9, 1, Ιανουάριος 1984.

_____, “Looking for the Origins of the French Reformation”, *Power, Culture and Religion in France, c. 1350-c. 1550*, Christopher Allmand (επιμ.), Woodbridge, The Boydell Press, 1989.

Θεοδόσης Νικολαΐδης, «Ο ευγενής, ο «σοφός» και ο λαός: τρία πολιτικά υποκείμενα», *Θεωρία και Κοινωνία*, 3, Δεκέμβριος 1990.

* _____, *Είδωλα του Μακιαβέλλι. Η πολεμική γύρω από τον «μακιαβελισμό» στη Γαλλία μεταξύ 1572 και 1643*, Αθήνα, ΕΣΤΙΑ, 2003.

* Denis Pallier, *Recherches sur l’imprimerie à Paris pendant la Ligue (1585-1594)*, Γενεύη, Droz, 1975.

Charles Parker, “French Calvinists as the children of Israel: An Old Testament self-consciousness in Jean Crespin’s *Histoire des Martyrs* before the Wars of Religion”, *Sixteenth Century Journal*, XXIV, 2, Καλοκαίρι 1993.

Geoffrey Parker, “Success and Failure during the first century of the Reformation”, *Past and Present*, 136, Αύγουστος 1992.

Lisa Ferraro Parmelee, “Printers, patrons, readers and spies: Importation of French propaganda in late elizabethan England”, *The Sixteenth Century Journal*, XXV, 4, Χειμώνας 1994.

Andrew Pettegree (επιμ.), *The Early Reformation in Europe*, Κέμπριτζ, CUP, 1992.

* _____, *Reformation and the Culture of Persuasion*, Κέμπριτζ, CUP, 2005.

Luc Racaut, “The Polemical Use of the Albigensian Crusade During the French Wars of Religion”, *French History*, 13, 3, Σεπτέμβριος 1999.

_____, "The Cultural Obstacles to Religious Pluralism in the Polemic of the French Wars of Religion", K.Cameron, M.Greengrass, P.Roberts (επιμ.), *The Adventure of Religious Pluralism in Early Modern France*, Bern, Peter Lang, 2000.

* _____, *Hatred in print. Catholic Propaganda and Protestant Identity during the French Wars of Religion*, Aldershot, Ashgate, 2002.

Ann Ramsey, *Liturgy, Politics and Salvation. The Catholic League in Paris and the Nature of Catholic Reform, 1540-1630*, Rochester, The University of Rochester Press, 1999.

Ulinka Rublack, *Reformation Europe*, Κέμπριτζ, CUP, 2005.

Erika Rummel, *Scheming Papists and Lutheran Fools. Five Reformation Satires*, Νέα Υόρκη, Fordham University Press, 1993.

* J.H.M. Salmon, *Renaissance and Revolt. Essays in the intellectual and social history of early modern France*, Κέμπριτζ, CUP, 1987.

Jeffrey Sawyer, *Printed Poison. Pamphlet Propaganda, Faction Politics, and the Public Sphere in Early Seventeenth-Century France*, Berkeley, The University of California Press, 1990.

Gilbert Schrenck, "Jeu et théorie du pamphlet dans le journal du règne de Henri III (1574-1589) de Pierre de l'Estoile", *Traditions Polémiques*, Παρίσι, Cahiers V.L. Saulnier 2, 1984.

* Bob Scribner, *For the Sake of Simple Folk. Popular Propaganda for the German Reformation*, Οξφόρδη, Clarendon Press, 1994.

_____ & T.Scott (επιμ.), *The German Peasants' War. A History in Documents*, New Jersey, Humanities Press, 1994.

_____, "Heterodoxy, Literacy and Print in the Early German Reformation", Peter Biller & Anne Hudson (επιμ.), *Heresy and Literacy, 1000-1530*, Κέμπριτζ, CUP, 1996.

_____ & Roy Porter (επιμ.), *The Reformation in National Context*, Κέμπριτζ, CUP, 1994.

_____, "The Image of the Reformation", στο J.Obelkevich, L. Roper, R. Samuel (επιμ.), *Disciplines of Faith. Studies in Religion, Politics and Patriarchy*, Λονδίνο, Routledge and Kegan Paul, 1987.

* James Smither, "The St. Bartholomew's Day Massacre and images of kingship in France, 1572-1574", *Sixteenth Century Journal*, XXII, 1, Ανοιξη 1991.

Philip Soergel, *Wondrous in His Saints. Counter-Reformation Propaganda in Bavaria*, Berkeley, University of California Press, 1993.

A. Stewart, "Paper Festivals and Popular Entertainment. The Kermis Woodcuts of Sebald Bahem in Reformation Nuremberg", *The Sixteenth Century Journal*, XXIV, 1993.

* G. Strauss, *Manifestations of Discontent in Germany on the Eve of the Reformation*, Bloomington, Indiana University Press, 1971.

* Bernard Thaite & Tim Thornton (επιμ.), *Propaganda. Political rhetoric and identity, 1300-2000*, Gloucestershire, Sutton Publishing, 1999.

The French Renaissance in Prints from the Bibliothèque Nationale de France, L.A., Grunwald Center for the Graphic Arts, University of California, 1995.

* Mario Turchetti, "Religious concord and political tolerance in sixteenth- and seventeenth-century France", *The Sixteenth Century Journal*, XXII, 1, άνοιξη 1991.

* Michael Walzer, *The Revolution of the Saints. A Study in the Origins of Radical Politics*, Cambridge Mass., Harvard University Press, 1965.

Lee Palmer Wandel, "Envisioning God. Image and the Liturgy in Reformation Zurich", *The Sixteenth Century Journal*, XXIV, 1993.

Michael Wolfe (επιμ.), *Changing Identities in Early Modern France*, Durham -Λονδίνο, Duke University Press, 1997.

* Myriam Yardeni, *La conscience nationale en France pendant les Guerres de Religion (1559-1598)*, Louvain-Παρίσι, Editions Nauwelaerts, 1971.

_____, *Repenser l'histoire. Aspects de l'historiographie huguenote des guerres de religion à la Révolution française*, Παρίσι, Honoré Champion, 2000.

Σημειώματα

Σημείωμα Ιστορικού Εκδόσεων Έργου

Το παρόν έργο αποτελεί την έκδοση 1.0.

Έχουν προηγηθεί οι κάτωθι εκδόσεις:

- Έκδοση διαθέσιμη εδώ. <http://eclass.uoa.gr/courses/ARCH213>.

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Εθνικών και Καποδιστριακών Πανεπιστημίων Αθηνών, Κώστας Γαγανάκης, 2014. «ΙΙ64 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία ΙΙ, Ενότητα 1ε: Ενδεικτική βιβλιογραφία». Έκδοση: 1.0. Αθήνα 2014. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση: <http://opencourses.uoa.gr/courses/ARCH8>

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά, Μη Εμπορική Χρήση Παρόμοια Διανομή 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Ως **Μη Εμπορική** ορίζεται η χρήση:

- που δεν περιλαμβάνει άμεσο ή έμμεσο οικονομικό όφελος από την χρήση του έργου, για το διανομέα του έργου και αδειοδόχο
- που δεν περιλαμβάνει οικονομική συναλλαγή ως προϋπόθεση για τη χρήση ή πρόσβαση στο έργο
- που δεν προσπορίζει στο διανομέα του έργου και αδειοδόχο έμμεσο οικονομικό όφελος (π.χ. διαφημίσεις) από την προβολή του έργου σε διαδικτυακό τόπο

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων

Το Έργο αυτό κάνει χρήση των ακόλουθων έργων:

[Εικόνες/Σχήματα/Διαγράμματα/Φωτογραφίες](#)

[Πίνακες](#)

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Αθηνών**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

